

P6_TA(2008)0545

Fossiilkütustest säästva elektritootmise varase tutvustamise toetamine

Euroopa Parlamendi 18. novembri 2008. aasta resolutsioon fossiilkütustest säästva elektritootmise varase tutvustamise toetamise kohta (2008/2140(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 23. jaanuari 2008. aasta teatist fossiilkütustest säästva elektritootmise varase tutvustamise toetamise kohta (KOM(2008)0013) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti mõjuhindangu kohta (SEK(2008)0047);
 - võttes arvesse ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ, et täiustada ja laiendada ühenduse kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi (KOM(2008)0016), ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti mõjuhindangu kohta (SEK(2008)0052);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, milles käsitletakse süsinikdioksiidi geoloogilist säilitamist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 85/337/EMÜ ja 96/61/EÜ, direktiive 2000/60/EÜ, 2001/80/EÜ, 2004/35/EÜ, 2006/12/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1013/2006 (KOM(2008)0018), ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti mõjuhindangu kohta (SEK(2008)0054);
 - võttes arvesse komisjoni 22. novembri 2007. aasta teatist „Euroopa energiatehnoloogia strateegiline kava (SET-kava). Eesmärk – süsihappegaasiheite vähendamine tulevikus” (KOM(2007)0723) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumente tehnoloogiakaardi (SEK(2007)1510) ja võimekuse kaardi (SEK(2007)1511) kohta;
 - võttes arvesse komisjoni 23. jaanuari 2008. aasta teatist „Kaks korda 20 aastaks 2020. Kliimamuutus – Euroopa võimalus” (KOM(2008)0030);
 - võttes arvesse komisjoni 10. jaanuari 2007. aasta teatist „Euroopa energiapoliitika” (KOM(2007)0001);
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta otsust nr 1982/2006/EÜ, mis käsitleb Euroopa Ühenduse teadusuuringute, tehnoloogiaarenduse ja tutvustamistegevuse seitsmendat raamprogrammi (2007–2013)¹;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 45;
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit ning keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni arvamust (A6-0418/2008),
- A. arvestades, et uusimate teaduslike ja tehnoloogiliste hinnangute kohaselt, tegemata muude tehnoloogiate vallas suuri investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, tuleb fossiilkütuseid Euroopa Liidus energia varustuskindluse tagamiseks kasutada veel

¹ ELT L 412, 30.12.2006, lk 1.

aastakümneid;

- B. arvestades, et süsi on ainuke ELis kasutada olev fossiilne energiakandja, millega on võimalik piirata üha suurenevat sõltuvust ebastabiilsetest kolmandatest riikidest sisseveetavast naftast ja gaasist ning millel on seega strateegiline tähtsus;
 - C. arvestades, et paljudes liikmesriikides on söel energialiikide kombinatsioonis keskne roll, kuid samas vajavad sütt kasutavad elektrijaamad suures osas moderniseerimist ja investeeringuid, et vähendada kasvuhooonegaaside heitkoguste teket;
 - D. arvestades, et paljudel liikmesriikidel on suured söemaardlad, millest hinnangute kohaselt jätkub kasutamiseks veel järgmiselgi sajandil;
 - E. arvestades, et süsinikdioksiidi kogumise ja ladustamise (CCS) tehnoloogiate laialdane kasutamine elektrijaamades ning pikemas perspektiivis ka teistes suurte süsinikdioksiidi heitkogustega tööstussektorites võib aidata saavutada ELi ambitsioonikaid, 2020. aastast kaugemale ulatuvaid kliimaalaseid eesmärke ja arvestades, et nende tehnoloogiate rakendamine täiendab jõupingutusi, mis on suunatud energiatõhususe suurendamisele nii pakkumise kui ka nõudmise osas ning taastuvenergia kasutamisele;
 - F. arvestades, et energiatootmine maailma paljudes kasvava majandusega piirkondades sõltub söe kasutamisest ja et kliimapoliitilised edusammud nendes piirkondades on vahetult seotud võimalusega vähendada söe kasutamisega kaasnevaid heitkoguseid;
 - G. arvestades, et CCSi tehnoloogiate rakendamine elektrijaamades alates 2020. aastast on võimalik vaid juhul, kui näidisprojektidega luuakse vajalikud tehnoloogilised uuendused ning suurendatakse tõhusust ja majanduslikkust ning samal ajal tagatakse keskkonnahoidlikkus;
 - H. arvestades, et näidisobjektide rajamisega viivitamine seab kahtluse alla CCSi tehnoloogiate rakendamise elektrijaamades ning sellega ka kliimapoliitiliste eesmärkide saavutamise;
 - I. arvestades, et senini puudub CCSi tehnoloogiate rakendamiseks asjakohane ja vajalik õiguslik raamistik;
 - J. arvestades, et olemasolevad sellealased ühenduse õigusnormid tuleb võimalikult kiiresti üle võtta siseriiklikesse või regionaalsetesse õigusaktidesse ning nende täiendamiseks tuleb esitada uusi õigusakti ettepanekuid, eriti transpordi infrastruktuuri rajamist puuduvas osas;
 - K. arvestades, et õigusaktide puudumine raskendab ettevõtetel investeerimisotsuste tegemist ja potentsiaalsetel investoritel finantsturgudel tegutsemist;
 - L. arvestades, et toetada tuleb vähemalt 12 näidisobjekti rajamist ja et ELi tasandil tuleks välja valida niisugused näidisprojektid, mille põhjal võib saada vajalikku teavet konkreetsete tehnoloogiate ning erinevate transpordi- ja ladustamisvõimaluste kohta,
1. rõhutab, et ELi kliimapoliitika eesmärk peaks olema kasvuhooonegaaside heitkoguste ülemaailmne vähendamine;
 2. tuletab meelde valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) 2005. aasta eriaruannet

süsinikdioksiidi kogumise ja ladustamise kohta, milles süsinikdioksiidi kogumist ja ladustamist (CCS) tunnustati ülemaailmse kasvuhoonegaaside heitkoguste kiire vähendamise paljutöötava tehnoloogiana, mille abil võib 2100. aastaks heitkoguseid vähendada kuni 55%;

3. tunnistab, et CCSi tehnoloogiate rakendamine võib kaasa aidata ELi kavandatud kliimaalaste eesmärkide saavutamisele pärast 2020. aastat; rõhutab aga, et CCSi tehnoloogiate kasutamise toetamine täiendab energiatõhususe parandamiseks ja taastuvenergia ulatuslikumaks kasutuselevõtuks tehtavaid jõupingutusi;
4. tuletab meelde Euroopa Ülemkogul 8. ja 9. märtsil 2007. aastal võetud kohustust toetada 2015. aastaks kuni kaheteistkümne kaubanduslikuks elektritootmiseks säästlikku fossiilkütuse tehnoloogiat kasutava näidiselektrijaama ehitamist ja käitamist;
5. rõhutab vajadust tagada, et fossiilkütustest säästva elektritootmise varase tutvustamise tähtsuse rõhutamiseks peetaks riiklikke arutelusid ning kaastaks kõik vastava ala spetsialistid;
6. rõhutab hinnangut, mille kohaselt ELis on vaja rajada vähemalt 12 CCSi näidisobjekti, et pärast 2020. aastat jõuda CCSi tehnoloogiate soovitud laialdase rakendamiseni elektrijaamades ja CO₂ turvalise ladustamiseni; on seda arvestades seisukohal, et CCSi tehnoloogiate tutvustamist peaks enne 2020. aastat võimaluse korral toetama ka muudes tööstusettevõtetes; juhib tähelepanu sellele, et CCSi protsesside tutvustamisel tuleb süsinikdioksiidi kogumise, transportimise ja ladustamise etappidel kindlaks teha, kas CCSi tehnoloogiaid saab kasutada turvaliselt ja kas need on kliimamuutuste probleemi kulusäästlikuks lahenduseks;
7. on seisukohal, et CCSi tehnoloogiate edasine arendamine ja kasutamine võimaldab edendada ühteaegu varustuskindlust, kliimakaitset ja konkurentsivõimet;
8. on seisukohal, et pidades silmas fossiilkütuste osakaalu paljude maailma riikide energiakandjate kombinatsioonis, võib CCSi tehnoloogiate rakendamine ELis, lisaks energiatõhususe parandamiseks ja taastuvenergia kasutuselevõtuks tehtavatele jõupingutustele, aidata edendada varustuskindlust ja kliimakaitset;
9. rõhutab, et ladustamiskohtade pikaajalise turvalisuse ja püsivuse tagamiseks tuleb kehtestada siduvad ja ranged kriteeriumid;
10. rõhutab, et ladustamine merepõhjas võib õnnetuse korral ohustada mereökosüsteeme;
11. on seisukohal, et komisjoni kirjeldatud meetmed ei ole küllaldased, et tagada soovitud stiimuleid vähemalt 12 näidisobjekti rajamiseks 2015. aastaks;
12. kutsub komisjoni üles koostama üksikasjaliku hinnangu kõigi 12 näidisobjekti kulude ning kasutatavate era- ja avalike vahendite jagunemise kohta;
13. on seisukohal, et 12 näidisobjekti rajamise tagamiseks on vajalik otsene rahaline toetus;
14. juhib tähelepanu sellele, et näidisobjektide tarbeks investeerimisotsuste tegemist ja finantsturult kapitali hankimist raskendab olulisel määral õigusliku raamistiku puudumine, eriti riiklikul ja piirkondlikul tasandil, ning ebakindlus heitkogustega

- kauplemisel kasutatavate sertifikaatide hinna muutumise suhtes;
15. on seisukohal, et ajalise tühiku, mis jääb heitkogustega kauplemisest saadavate eeldatavate toetusvõimaluste avanemise (2013. aasta) ning näidisobjektide vältimatu kavandamis- ja rajamisfaasi vahele, saab rahaeraldusega ületada;
 16. teeb sellega seoses ettepaneku, et teadusuuringute seitsmenda raamprogrammi vastuvõtmisest kuni vahekokkuvõtte tegemiseni kinni peetud riskijagamisrahastu vahendid nähtaks ette CCSi näidisobjektidele kiire rahalise toetuse eraldamiseks, ning võimaluse korral, nagu komisjon on kaalunud, eraldada koostöös Euroopa Investeerimispannaga täiendavalt raha;
 17. peab lisaks vajalikuks, et suurendataks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi ergutavat mõju CCSi tehnoloogiatel põhinevale tootmisele – eraldataks ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames tulevase CCSi tehnoloogiatel põhineva tootmise eest sertifikaate vähemalt 25 %-lise mahulisatasuga alates 2013. aastast; peab samuti vajalikuks, et sellised sertifikaadid eraldataks aga vähemalt kaks aastat enne näidisobjektide rajamist, nii et nendega saaks kaubelda; on seisukohal, et alternatiivina tuleks kaaluda 500 miljoni heitkogustega kauplemise sertifikaadi eraldamist ELis näidisprojektide toetuseks; soovib liikmesriikidel kasutada ELi heitkogustega kauplemise süsteemi raames oksjonitel sertifikaatide müügist saadavat tulu CCSi tehnoloogiate ja nõutava infrastruktuuri arendamiseks;
 18. peab tingimata vajalikuks, et vähemalt 12 näidisobjekti, mille rajamist toetatakse, hõlmaksid kolme erineva CCSi tehnoloogia võimalikke kombinatsioone erinevate energiakandjate ja erinevate ladustamisvõimalustega ning et need objektid tuleb ehitada võimalikult erinevatesse piirkondadesse üle kogu ELi;
 19. soovib tungivalt, et valik tehtaks kavade hulgast, milles elektrijaama pakutav võimsus on vähemalt 180MW;
 20. on seisukohal, et viivitamatult tuleb luua vajalikud eeldused riiklikul ja regionaalsel tasandil transpordi- ja ladustamise loamenetluste kehtestamiseks;
 21. peab vajalikuks ELi täiendavat osalust nõutava transpordinfrastruktuuri arendamisel ja juhib sellega seoses tähelepanu konkreetsete liikmesriikide muid transpordinfrastruktuure puudutavatele loamenetlustele, mis võivad kesta aastaid; seda arvestades peab tähtsaks nende menetluste lühendamist, tagamaks ehituse teokssaamist 2020. aastaks;
 22. peab struktuurifondide vahendite kasutamist CCSi näidisobjektide tarbeks arvestatavaks võimaluseks vaid juhul, kui konkreetsete regioonid ei ole neid vahendeid juba sidunud teiste pikaajaliste kavadega ega esitanud nende kavade kohta vastavaid ettepanekuid, ning toonitab, et valmidus kliimakaitsemeetmeid toetada väheneb, kui majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse suurendamiseks rakendatavate vahendite pärast ollakse sunnitud konkureerima kliimakaitsemeetmetega;
 23. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

